

MILÍ ČITATELIA,
V NOVOM ČÍSLE NÁŠHO OBEČNÉHO
SPRÁVODAJA NÁJDETE INFORMÁCIE
ZO ŽIVOTA OBCE, O ÚSPECHOCH
NAŠICH OBČANOV A PRIATEĽOV,
INFORMÁCIE ZO ZAUJÍMAVÝCH AKCIÍ
A PODUJATÍ, I TÝCH PLÁNOVANÝCH,
A SAMOZREJME AJ DÔLEŽITÉ OZNAMY.
VERÍM, ŽE SA VÁM NAŠE LETNÉ ČÍSLO
BUDE PÁČIŤ A SPRÍJEMNITE SI S NÍM
NASTÁVAJÚCE DNI.

František Murgáč

Zápisnica z IX. zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Hnilčík konaného dňa

2. 2. 2024:

Uznesenie č 84-2/2-2024

OZ schvaľuje návrh predloženého a doplneného programu zasadnutia.

Uznesenie č 85-2/2-2024

OZ berie na vedomie informáciu o plnení uznesení z VIII. zasadnutia OZ, konaného 15. 12. 2023.

Uznesenie č 86-2/2-2024

OZ berie na vedomie správu o výsledku kontroly stavu a vývoja dlhu obce.

Uznesenie č 87-2/2-2024

OZ schvaľuje poskytnutie nenávratného finančného príspevku – dotácie z rozpočtu obce Hnilčík na rok 2024, účel dotácie: kúpa násad rýb na zarybnenie v obci Hnilčík, v zmysle žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z rozpočtu obce vo výške 250 €.

Uznesenie č 88-2/2-2024

OZ berie na vedomie Správu o kontrolnej činnosti HK za rok 2023.

Zápisnica z X. zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Hnilčík konaného dňa

26. 4. 2024:

Uznesenie č 89-26/4-2024

OZ schvaľuje návrh predloženého a doplneného programu zasadnutia.

Uznesenie č 90-26/4-2024

OZ berie na vedomie informáciu o plnení uznesení z IX. zasadnutia OZ, konaného 2. 2. 2024.

Uznesenie č 91-26/4-2024

OZ berie na vedomie: Výročnú správu obce Hnilčík za rok 2023 / Správu nezávislého audítora o overení účtovnej závierky / Správu k ďalším požiadavkám zákonov / Individuálnu účtovnú závierku za obdobie od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023.

Uznesenie č 92-26/4-2024

OZ:

- berie na vedomie pripomienku hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce Hnilčík za rok 2023 a ukladá chyby v písaní textu opraviť podľa predloženého návrhu
- berie na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu obce Hnilčík za rok 2023.

Uznesenie č 93-26/4-2024

OZ schvaľuje:

- Záverečný účet a celoročné hospodárenie bez výhrad – s výhradami
- Použitie prebytku rozpočtového hospodárenia na tvorbu rezervného fondu vo výške 24.792,86 €
- Tvorba a použitie peňažných fondov konkrétne: a). počiatočný stav: 46 981,98 € b). tvorba z prebytku rozpočtového hospodárenia za rok 2023: 24 792,86 € c). konečný stav : 71 774,84 €
- Hospodársky výsledok – zisk za rok 2023 vo výške 63. 672,49 € so sledovaním na účte 428 UZ 2023 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia za r. 2023.

Uznesenie č 94-26/4-2024

OZ berie na vedomie:

1. Informáciu predsedu komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone verejnej funkcie o preskúmaní Oznámení funkcií, zamestnaní a činnosti a majetkových pomerov a Ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov FO zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie 2023:

Vlastimil Novotta – odovzdal Oznámenie funkcií, zamestnaní a činnosti a majetkových pomerov ako štatutárny zástupca obce za rok 2023 v zákone stanovenej lehote a na doporučenom tlačive v súlade s ústavným zákonom NR S č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Ľubomír Kačír, predchádzajúci starosta obce – odovzdal Oznámenie funkcií, zamestnaní a činnosti a majetkových pomerov ako štatutárny zástupca obce za rok 2023 v zákone stanovenej lehote a na doporučenom tlačive v súlade s ústavným zákonom NR S č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov po uplynutí jedného roka po ukončení funkcie.

2. Konštatovanie komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone verejnej funkcie, že Vlastimil Novotta – starosta obce si splnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona č. 357/2004 Z. z. a nebolo porušené ustanovenie ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov. Konštatovanie komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone verejnej funkcie, že Ľubomír Kačír, predchádzajúci starosta obce si splnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona č. 357/2004 Z. z. a nebolo porušené ustanovenie ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov po uplynutí jedného roka po ukončení funkcie.

Uznesenie č 95-26/4-2024

OZ schvaľuje poskytnutie nenávratného finančného príspevku – dotácie z rozpočtu obce Hnilčík na rok 2024, účel dotácie: Ozvučenie farského kostola Povýšenia svätého kríža Hnilčík.

Uznesenie č 96-26/4-2024

OZ schvaľuje zmarenie nedokončených hmotných investícií spolu vo výške 8.615,68 €. Obec neplánuje v týchto projektoch naďalej pokračovať, preto budú v roku 2024 preúčtované zo súvahového majetkového účtu do nákladov.

Zoznam zmarených investícií:

Investičná akcia	Interné číslo faktúry	Výška faktúry
Rozšírenie obecného vodovodu – Hnilčík	KDF 186-Ocú/2007	513,51 € k tejto faktúre už Obec Hnilčík vytvorila opravnú položku vo výške 100 %
	KDF 49-Ocú/2009	995,82 € k tejto faktúre už Obec Hnilčík vytvorila opravnú položku vo výške 100 %
Rozšírenie vodomeru Tokárne	KDF 206-Ocú/2008	408,29 € k tejto faktúre už Obec Hnilčík vytvorila opravnú položku vo výške 100 %
Vodomery v obci Hnilčík	KDF 30132/2016	777,08 €
Zníženie energetickej náročnosti a rekonštrukcia kultúrneho domu Hnilčík	KDF 140-Ocú/2004	1880,98 €
	KDF 30202-Ocú/2015	600 €
	KDF 30202-Ocú/2015	600 €
	KDF 30260-Ocú/2015	200 €
	KDF 30004-Ocú/2016	250 €
	KDF 30008-Ocú/2016	200 €
	KDF 30054-Ocú/2016	400 €
	KDF 30235-Ocú/2017	450 €
	KDF 30259-Ocú/2017	170 €
	KDF 30233-Ocú/2019	600 €
	KDF 30247-Ocú/2019	70 €

Uznesenie č 97-26/4-2024

OZ schvaľuje I. zmenu rozpočtu obce Hnilčík na rok 2024 v zmysle zákona č. 583/2014 Z. z., § 14, odst. 2 podľa predložených rozpočtových opatrení č. 1-2/2024.

Uznesenie č 98-26/4-2024

OZ berie na vedomie Správu č. 01/2024 o výsledku kontroly prevodov nehnuteľného majetku obce, ktorého všeobecná hodnota majetku prevýšila 20.000 eur predloženej zo strany hlavnej kontrolórky obce Hnilčík.

Uznesenie č 99-26/4-2024

OZ berie na vedomie informáciu o vyhlásení výberového konania na funkciu riaditeľa/riaditeľky Materskej školy, Hnilčík č. 39, Hnilčík.

Uznesenie č 100-26/4-2024

OZ berie na vedomie predloženú žiadosť o územnoplánovacia informáciu a odporúča odpovedať žiadateľovi v tomto rozsahu: Na parcele č. C KN 270/7 v k. ú. obce Hnilčík ako zastavaná plocha vo výmere 1166 m² je možná výstavba 4 rekreačných chat s pripojením na elektrickú sieť ale s vlastnou studňou a žumpou podľa predloženej dokumentácie.

OCENENIE

Dňa 27. 3. 2024 sa uskutočnilo v Kaštieli v obci Smižany pri príležitosti Dňa učiteľov slávnostné oceňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov škôl v pôsobnosti Spoločného školského úradu Smižany. Za svoju dlhoročnú pedagogickú činnosť a dosiahnuté pracovné úspechy bola plaketou J. A. Komenského odmenená aj riaditeľka našej materskej školy pani **Viera Semanová**.
Srdečne blahoželáme!

Livia Ondrejčíková

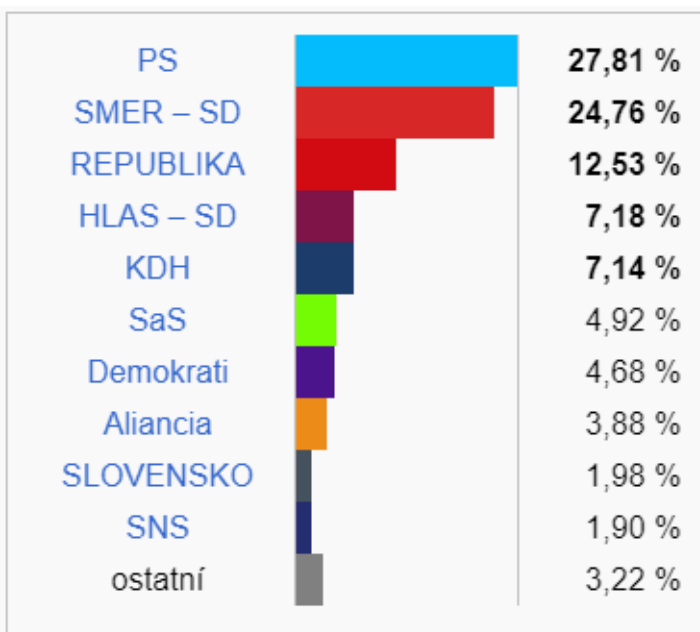
VÝSLEDKY VOLIEB DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 sa na Slovensku konali 8. júna 2024. Celoeurópske voľby sa uskutočnili od 6. júna do 9. júna. Voľby vyhrala strana Progresívne Slovensko s 27,81% hlasov, druhá skončila strana SMER-SD s 24,76%, po nej hnutie REPUBLIKA s 12,53%, HLAS-SD s 7,18% a KDH s 7,14%. Na základe výsledkov si strany rozdelili 15 mandátov, čo je o jedného europoslancov viac, kvôli zvýšeniu celkového počtu europoslancov zo 705 na 720. Progresívne Slovensko získalo 6 mandátov, SMER-SD 5 mandátov, Republika dva mandáty a Hlas-SD s KDH po jednom mandáte. Účasť vo voľbách dosiahla 34,38%, čo predstavovalo 1 505 176 voličov, historicky najvyššia účasť z doterajších piatich eurovoľieb konaných na Slovensku.

Výsledky volieb na Hnilčíku

	okrsok 1	okrsok 2
počet voličov zapísaných v zozname voličov	232	242
zúčastnení voliči	61	85
platné hlasy	61	84
% účasť	26,3%	34,7%

najviac hlasov v oboch okrskoch / percentá	hlasy	%
Progresívne Slovensko	33	23%
SMER - sociálna demokracia	29	20%
REPUBLIKA	24	16%
KDH	20	14%

František Murgác

Z DUCHOVNÉHO ŽIVOTA

Veľká noc je najväčším kresťanským sviatkom, kedy oslavujeme zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Je spätá s mnohými symbolmi, tradíciami a obradmi. V našej farnosti sa oživila tradícia umývania nôh na Zelený štvrtok, či strázenie pri Božom hrobe, ktorého sa zúčastnili naši aktívni členovia Dobrovoľného hasičského zboru obce Hnilčík. Pri tejto príležitosti ďakujeme **Tomášovi Jablonskému** za výrobu kópií.

Po dlhej odmlke sme dňa 26. 5. 2024 mali v našom farskom kostole Povýšenia svätého kríža 1. sväté prijímanie. Empatický prístup **Mgr. Mareka Rambalu** prispel k tomu, že táto slávnosť bola dojímavá a u prítomných veriacich vyvolala nejednu slzičku radosti.

Dňa 30. 5. 2024 sa v našej farnosti slávil sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a krvi. Svätú omšu celebroid **Mgr. Stanislav Lopatovský**, ktorý s novoprijímajúcimi deťmi prešiel štyri zastavenia, tzv. oltárik, pri ktorých deti sypali lupene kvetov.

Za krásne prežitie veľkonočných obradov a bohoslužieb, za formáciu detí a mládeže počas príprav na 1. sväté prijímanie a sviatosť birmovania chceme vysloviť veľké Pán Boh zaplatť kaplánovi Mgr. Marekovi Rambalovi. Veľká vďaka patrí aj našej úžasnej organistke Mgr. Lenke Kačírovej a miništrantom, ktorí svojou prítomnosťou a aktivitami robia liturgiu krajšou a vznešenejšou. **ĎAKUJEME**

Prípravili Jarmila a Livia Ondrejčikové

OBECNÁ BRIGÁDA

Dňa 18. 5. 2024 sa v našej obci uskutočnila obecná brigáda zameraná na vypratanie kultúrneho domu, úpravu okolia obecného úradu, vyčistenia chodníkov po výreze stromov od zastávky Bindt na Šuferland a obnovenie verejného osvetlenia. Zúčastnilo sa jej 33 dobrovoľníkov. Správnym strategickým rozdelením úloh sa nám podarilo splniť naše stanovené ciele. Ženy poumývali okná na obecnom úrade, skrášlili okolie obecného úradu výsadbou kvetov, muži vypratali priestory kultúrneho domu a bývalý klub mládeže, sprevádzkovali verejné osvetlenie a vyčistili chodníky od konárov, ktoré postupne pozrezávali pracovníci obecného úradu Hnilčik. Všetkým, ktorí priložili ruku k dielu, patrí veľké **„ĎAKUJEM“**. Poďakovanie patrí aj pánovi **Štefanovi Murgáčovi**, ktorý sa nám postaral o výborný guláš.

Livia Ondrejčíková

AKTIVITY V MATERSKEJ ŠKOLE

Ani sme sa nenazdali a je tu koniec školského roka. I tento školský rok sme zažili veľa príjemných chvíľ spolu s deťmi a ich rodičmi. Dúfame, že deti budú spomínať na pekné zážitky, s ktorými by sme sa radi podelili i s Vami.

Jar sme privítali dielničkami, kde deti vyrábali veľkonočnú výzdobu so svojimi rodičmi. Opäť ukázali svoje tvorivé ručičky. Zúčastnili sme sa hudobno-pohybového koncertu, kde si deti zaspievali, zatancovali a niečo nové i naučili.

*Jarné sadenie kvetov a byliniek – Deň Zeme
Návšteva koníkov u pána Romana Gajana*

V máji sme oslávili spoločne Deň rodiny. Deti sa poďakovali svojim mamkám a oteckom za ich každodennú lásku, obetu i výchovu. Básničkami a pesničkami sme zašli potešiť aj obyvateľov Domova dôchodcov v Nálepkove.

Za usilovnosť počas celého školského roka sme detičky odmenili školským výletom. Navštívili sme ZOO v Spišskej Novej Vsi. Týmto by sme sa chceli poďakovať oteckovi pánovi M. Vojtkovi, ktorý nám vybavil a zasponzoroval vstup, prednášku i veľký autobus. Vďaka tomu mohli ísť na výlet s nami aj rodinní príslušníci.

Prvý jún patrí nepochybne deťom. MDD sme oslávili na školskom dvore športovými disciplínami, za ktoré boli deti odmenené darčekom a sladkosťami.

Letné prázdniny sú pred dverami. Preto dúfame, že si detičky i rodičia oddýchnu, načerpajú nové sily a prežijú spolu krásne zážitky. Na záver by som sa chcela v mene celého kolektívu MŠ poďakovať všetkým rodičom za ich celoročnú spoluprácu a sponzorovanie našej malej škôlky. Zvlášť by sme sa chceli poďakovať obci Hnilčík za celoročnú podporu.

ĎAKUJEME!

Barbora Ondrejčíková

Dni obce Hnilčák

6.7.2024

12:00hod

Pred budovou OCU Hnilčák

Vstupné 5€

Program

Otvorenie, príhovor starostu obce Hnilčák • Vystúpenie detí z MŠ Hnilčák • Vojtilovci zo Závadky
Lea a Filip Demkovci • kapela Bazix z Jamníka • DJ Jozef Butela • ozvučenie DB- Musik

Hokejisti HK Rysy

Ander z Košíc + Vilo Kalman (z Drišľaku)
a jeho Balamutta Band o 19:00hod

Občerstvenie

guláš z diviny • držkový guláš • fazuľovica • pečená klobása a iné dobroty

Pre deti

Skákací hrad • maľovanie na tvár
cukrovinky • točená zmrzlina

Bohatá tombola

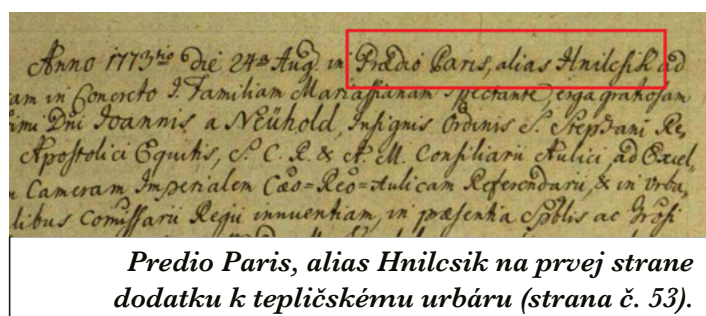
od 21:00
vol'ná zábava

ČO SA DOZVEDÁME O OBYVATEĽOCH DOLNÉHO HNILČÍKA V URBÁRI Z ROKU 1773?

Významným momentom v rámci vlády Márie Terézie (1740-1780) bol rok 1767, kedy došlo k prijatiu Urbárskeho patentu. Na jeho základe prebehlo spísanie celokrajinského urbára, ktorý bol dôležitý jednak pre panovníka, ale aj pre pospolitý ľud. Boli tu totiž spísané povinnosti poddaných voči zemepánovi a upravený ich vzájomný vzťah. V urbároch bol použitý prevažne úradný jazyk t. j. v tom čase ešte stále latinčina, avšak rovnako obsahoval urbár aj prepis v jazyku bežného ľudu, čiže v slovenčine. Tieto urbáre boli v našom regióne spísané prevažne medzi rokmi 1771 – 1774. Dolná časť dnešnej obce Hnilčík nemala samostatný urbár (ako iné obce) a bola pričlenená k urbáru blízkej obce Teplička. Horná časť (patriaca do chotára Spišskej Novej Vsi) bola zaznamenaná v samostatných mestských urbároch.

Samotný urbár Tepličky vzniká začiatkom roka 1772. Pre nás je však dôležité, že od strany č. 53 sa spomínajú obyvatelia Hnilčíka „*Predio Paris, alias Hnilcsik*“, ktorí boli do urbára zapísaní v auguste 1773. Zároveň tu nachádzame aj zoznam obyvateľov (hláv jednotlivých rodín): Blažej Novak, Jakub Sekkel, Juraj Horvath, Martin Regens, Ján Grancsa, Ján Huber, Juraj Matusska a Ján Szmelko (priezviská sú uvedené v originálnom tvare). Všetci uvedení boli baníci, pracujúci v tunajších baniach a predstavovali poddaných zemepanskej rodiny Máriássy z Markušoviec. Najviac informácií sa zároveň dozvedáme z odpovedí na deväť základných otázok, v ktorých obyvatelia zodpovedali základné pomery v obci. Z odpovedí spomenieme tie najzaujímavejšie informácie:

Každý jeden baník a obyvateľ obce platil Máriássiovcem, ako svojim „*Panum gruntovenim*“ jeden rýnsky zlatý od domu, v ktorom býval, rovnako tak aj od každej dojenej kravy, pričom za jalovú kravu platili po 30 gracijarov. Obyvatelia pracovali prevažne v tunajších „súcich“ baniach na meď, v ktorých však nebolo v tom čase dostatok roboty, a tak pracovali pri murárskych prácach, keď vozili kamene, aby si tak mohli zarobiť na kúsok chleba. Bane sa nachádzali v novoveskom, tepličskom, ale aj závadskom chotári. V čase písania urbára pretrvávala kríza medenorudného baníctva, ktorá zasiahla aj hnilčícke bane (postupne sa dostávalo do popredia železorudné baníctvo). Okrem baní sa dalo pracovať aj v lese pri rúbaní dreva alebo pri milieroch na pálenie

dreveného uhlia. Zopár obyvateľov vyrábalo vo svojich domoch plátno. Niektorí zasa v čase jesene pomáhali v okolitých obciach a mestách pri žatve kosením obilia. Uvádza sa aj, že dobytok vyhánali na svoju pašu a zároveň mohli využívať aj pasienky na závadskom chotári. Voda im nechýbala, nakoľko mali pri svojich domoch tečúci Železný potok (Eisenbach). V okolitých lesoch mohli zbierať „*zvalene drevo*“ na pálenie pre svoju potrebu. Ak niekto chcel použiť drevo na stavbu domu (na budinek), musel mať dovolenie od zemepána a až tak mohlo byť drevo na tento účel použité z okolitých panských lesov, ktoré boli vzdialené približne štvrt hodiny pešo. Poľnohospodárstvo na Hnilčíku dokonale vystihuje nasledujúca veta: „*Kapustníčky a zahradyk pri domkach maju, z kterych newelky užitek beru*“. Z uvedeného vyplýva, že na tunajších záhradách, ktoré boli situované priamo pri domoch sa nedarilo dopestovať dostatok plodín (prevažne zeleniny, ovocia, strukovín či obilnín) pre svoju obživu. Obilie si museli chodiť mlieť do mlyna na závadskom chotári jednu hodinu cesty alebo až do Spišskej Novej Vsi, vzdialenej hodinu a pol pešo. Cesta za múkou tak bola dlhá.

Medzi „škody“ obyvateľov Hnilčíka bolo uvedené, že museli trpieť správanie Tepličanov, ktorí im bránili a zakazovali používať ich pasienky a lúky pre dobytok a to aj za cenu

Dolný Hnilčík na výreze mapy z roku 1769 označený ako Eisenbach (Železný potok). Miestna časť Chotár bola označená ako Eisenhamor (Železný hámor) a dolina smerom na Rostoky bola pomenovaná ako Rostoken hütten (Roztocké huty). Mapa nám zároveň poukazuje na veľmi riedke osídlenie, pričom mnohé úseky doliny boli v tom čase neobývané. Najväčšia koncentrácia domov bola v dnešnej Jerohute. Zvýraznená prerušovaná čiara žltou farbou znamenala chotárnu hranicu mesta Spišská Nová Ves s chotárom obcí Teplička a Závadka, ktoré patrili rodine Máriássy z dnešných Markušoviec. Mapa však obsahuje mnohé nepresnosti a chyby reliéfu.

zahánania ich dobytku. Dokonca sa Tepličania dopúšťali aj zajatia dobytku, ktorý bol prepustený až po zaplatení výkupného, aj keď im na chotári nevznikla žiadna škoda. Ďalší problém nastával pri už spomenutom zbere dreva v okolitých lesoch. Aj v tomto prípade to mali síce Hnilčíčania dovolené od zemepánov, Tepličania im to však zakazovali „*že to ne jich Chotar, ale Teplicky*“.

Hnilčíčania, nakoľko nemali vlastné polia, nevykonávali robotovanie so záprahom ani pešo, ako to bolo bežné u oby-

vateľov ostatných dedín. Okrem kráv a „jalového Statku“ nemali žiadne ťažné zvieratá schopné práce na poli. Z toho vyplýva, že obyvatelia neplatili ani „deviatok“ (daň zemepánovi vo forme 1/9 úrody), keďže nič nesiali. Nálepkovskému farárovi (*Fararowy Wogendriszlanskemu*) platil každý jeden baník po 30 grajciarov (ako cirkevný desiatok).

Pri obci sa žiadna pustina t. j. opustená usadlosť alebo ruiny starej osady podľa urbára nenachádzala. Aj keď ešte v tej dobe stále fungovalo nevoľníctvo, po formálnej stránke boli Hnilčičania slobodní a svoj dom mohli predať, keď sa im uráči. Keď niekto chcel odísť od svojho zemepána pracovať do inej bane, mohol tak slobodne urobiť aby sa mohol „*takowym sposobem wiżyć*“. V tomto mali obyvatelia (aspoň podľa informácií vychádzajúcich z urbáru) výhodu oproti iným nevoľníkom susedných obcí, ktorí boli pevne pripútaní prácou na poliach a pri zemepanských robotách.

Celé znenie urbára podpísal Blažej Novak, Jakub Sekkel, Juraj Horvath a Ján Szmelko, všetci štyria krížikom ku svojmu menu, nakoľko boli negramotní.

Dodatok na záver: Údaje zapísané v znení urbára nemusia odzrkadľovať skutočnú realitu vtedajších pomerov v dedine. Aj keď sa uvádza, že obyvatelia boli po formálnej stránke slobodní, písomnosti z neskoršieho obdobia (80. roky 18. storočia) sú nám dôkazom, že to také jednoduché nebolo. Celkovú situáciu podčiarkli viaceré sťažnosti baníkov, prevažne na zemepánov z Markušoviec (Máriássyovcov) kvôli útlaku z ich strany a to aj po zrušení nevoľníctva po roku 1786. To, že je v urbári spomenuté prevažne baníctvo neznamená, že sa obyvatelia dnešného Hnilčika nevenovali iným remeslám – pomerne rozšírené bolo aj tesárstvo, kolárstvo, kováčstvo, povozníctvo, včelárstvo a iné bežné remeslá. V tomto období sa postupne pridáva aj nové remeslo – mlynárstvo (keďže sa za múkou dochádzalo do susedných obcí, po náraste počtu obyvateľstva vznikla potreba postaviť si vlastný mlyn). Na základe neskorších listín zo začiatku 19. storočia vieme, že aj Závadčanom sa nepáčilo, ako Hnilčičania využívali ich chotár na pasenie dobytku a tak sa viackrát sťažovali na početné stáda, prevažne hnilčíckych mlynárov a krčmárov.

Dávid Patera

OTVORENIE BANSKÉHO ORLOJA

Roztoky sú jedna z najslávnejších a najvýznamnejších baníckych lokalít Hnilčik a širšieho okolia. 25. mája 2024 sa konalo slávnostné otvorenie Banského orloja na Banskej Klopačke Hnilčik – Roztoky. Banská klopačka je historická budova postavená v roku 1873 banskou spoločnosťou so sídlom vo Viedni. Súčasní majitelia, manželia Poprockí sa rozhodli vytvoriť a doplniť ku Klopačke Banský orloj. Orloj, ktorý propaguje banícku činnosť, činnosť vody v baniach. Vyrobiť originálne dielo bola výzva pre manželov Jančúrovcov zo Slovenskej Lupče. Ide o ukážku baníckej činnosti a zručnosti z dávnych čias. Na diele je baník, ktorý hľadá vodu, baník, ktorý vykopáva rudu, baník, ktorý vieze rudu vo fúriku, kôň a permoník.

Na akcii sa zúčastnili aj TV Reduta a Televíkend z RTVS. Okrem slávnostných príhovorov nechýbala ani prehliadka múzea so sprievodcom z Občianskeho združenia Hnilčik pre prítomnosť, pre budúcnosť. Spestrením programu bola aj živá socha baníka. Poďakovanie patrí hlavne manželom Poprockým za spropagovanie nášho regiónu a našej obce.

František Murgáč

TELEVÍKEND – CYKLOPOTULKY: NA TRASE Z HNILČÍKA CEZ NÁLEPKOVO A GRAJNÁR

26 mája 2024, t.j. deň po odhalení banského orloja sa uskutočnila cykloturistika, ktorá začala na Banskej kľapačke, smerovala dole Hnilčíkom, cez krátku zastávku v Nálepke. Ďalej pokračovala cez Hámre a Delavu, popri rieke Hnilec až do obce Hnilec. Odtiaľ nasledovalo stúpanie zo 670 m n. m. až na sedlo Grajnár s nadmorskou výškou 1023 m n. m. Prechádzalo sa trasou banských obcí a bolo vidieť krásnu prírodu, kopce a lesy, ktoré sú pýchou našej obce a regiónu. Od sedla Grajnár sa už len klesalo po modrej cyklotrase smerom na Banskú kľapačku. Dĺžka trasy = **34 km**, prevýšenie = **510 m**, čistý čas bicyklovania = 2:30 hod. Celá trasa bola odvysielaná na RTVS v relácii **TELEVÍKEND**. Sprievodné slovo dodali okrem samotnej moderátorky Martinky Kacinovej aj manželia Poprockí. Cykloklub **HORSKÍ CYKLISTI HNILČÍK** predstavil Miro Faith. Škoda, že sa nemohli zúčastniť aj viacerí cyklisti, pretože v daný deň bolo na Hnilčíku prvé sväté prijímanie. Vrelo odporúčam vybrať si aj cyklistickú turistiku na spoznávanie okolia a krásnej prírody.

František Murgáč

Plnofarebnú verziu Obecného spravodaja si môžete prečítať na stránkach obecného úradu
www.obcehnilecik.sk/obecny-spravodaj

VEDEC ROKA SR

Na 27. ročníku podujatia Vedec roka prevzalo ocenenie za dosiahnuté výsledky vo vede a výskume na Slovensku za rok 2023 päť výnimočných osobností. Máme nesmiernu radosť, že medzi ocenenými vedcami v kategórii mladý vedecký pracovník je aj naša rodáčka z Hnilčíka RNDr. Ivana Šišoláková rod. Smoradová z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Cenu získala za vývoj neenzymatických elektrochemických senzorov. Podľa jej slov je neuveriteľnou ctou byť súčasťou tejto päťice a držať v ruke najprestížnejšie ocenenie, ktoré je na Slovensku vo vede vôbec možné získať.

Srdečne blahoželáme!

Livia Ondrejčíková

VYTRVALOSTNÝ PRETEK NA HORSKÝCH BICYKLOCH

Horskí cyklisti Hnilčík zastupujú a reprezentujú našu obec a dosahujú krásne výsledky:

1. kolo Škoda Svätajurský MTB maratón – 42 km: Daniel Murgač 3. miesto

MTB Novohradský pedál v Lučenci – 25 km: Daniel Murgač 1. miesto

2. kolo Škoda Rajecké Teplice MTB maratón – 45 km: Daniel Murgač 2. miesto / Juraj Berčo dostal defekt
Škoda MTB Slovenský raj – 54 km: Daniel Murgač 1. miesto / František Džerenga 9. miesto / Juraj Berčo 9. miesto

MTB Slovenský opál – 45 km: Daniel Murgač 2. miesto / Juraj Berčo 18. miesto / František Džerenga dostal defekt.

Pokračujte vo svojej aktivite, ktorá prináša zaslúžené ovocie a ďalej takto šírte dobré meno obce.

František Murgáč

PROBLÉM S PLATENÍM ZA ODPAD – PRE CHATÁROV A CHALUPÁROV

Naša obec má dlhodobo zavedený poplatok za odpad. Tento poplatok je súčasťou príjmu obce, ktorá má povinnosť zabezpečovať vývoz odpadu a zároveň povinnosť platiť za tento vývoz v súlade so Zákonom č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov, o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady upravuje Zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné odpady. Týmto zákonom sa ustanovujú miestne dane a miestne poplatky, ktoré môže ukladať mesto, obec alebo vyšší územný celok. Miestny poplatok ukladá mesto alebo obec (správca dane) a je príjmom jeho rozpočtu. Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je uvedený vo Všeobecnom záväznom nariadení obce Hnilčík č. 2/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady pre rok 2024 (ďalej VZN), v časti II., v § 11 Platenie poplatku, v § 12 Sadzba poplatku.

Obec je aktuálne v strate vo výške približne 2000 € ročne, keďže výdavky za zber a odvoz odpadu prevyšujú vybrané poplatky od občanov. To je značná suma, ktorú musí obec doplatiť. V konečnom dôsledku to znamená, že na vývoz odpadu doplácajú občania obce a obec, ktorá má povinnosť zaplatiť za odvoz odpadu z obce celú sumu, za všetok vyprodukovaný a vyvezený odpad. Tu nastáva problém.

V tomto roku naša obec po prvýkrát zaviedla poplatky aj chatárom a chalupárom, v súlade s uvedenými zákonmi a VZN obce Hnilčík. To sa stretlo v mnohých prípadoch s odmietaním či nepochopením u niektorých občanov, ktorí vlastnia chatu alebo chalupu. V rámci uvedených zákonov je obec povinná vyrubiť poplatok každému, kto produkuje odpad.

V našej obci je veľa ľudí, ktorí vlastnia a využívajú svoje chaty a chalupy na oddych a relax, v niektorých prípadoch aj na prenájom. Starostlivo upravené okolie chát a chalúp je vizitkou každého majiteľa tohto druhu nehnuteľnosti a zároveň svedčí o jeho snahe prispieť k peknému okolitému prostrediu. Je úplne normálne, že každý z nás produkuje odpad všade tam, kde sa dlhšie zdržuje. Za odpad, ktorý vyprodukovali majitelia chát či chalúp a zbavovali sa ho použitím veľkotonážneho kontajnera, obec dlhodobo neúčtovala poplatky. Kameňom úrazu sa stal tento rok, v ktorom pridelená poplatok za vývoz odpadu každému majiteľovi, bez rozdielu trvalého bydliska. Obec, tak ako všade na Slovensku, má zavedený systém, ktorý rieši problém odpadu pre všetkých obyvateľov obce. Ku každej nehnuteľnosti bola

v minulosti pridelená nádoba na komunálny odpad, ktorá je majetkom obce. Túto nádobu obec poskytuje každému vlastníkovi nehnuteľnosti v obci Hnilčík ZDARMA. Množstvo chatárov a chalupárov, ale aj tí, ktorí ju nemajú dodnes pridelenú, majú možnosť si ju od obce prenajať do konca tohto roka bezplatne a zbaviť sa tak problému a netriedeného odpadu. Tieto nádoby sú už čipované a budú vážené, takže je a aj v budúcnosti bude na každom z nás, koľko kilogramov odpadu vyprodukuje. Je našou prioritou, aby čipovanú nádobu na odpad mal k dispozícii každý vlastník nehnuteľnosti, aby sa odpad nepovaľoval tam, kde nepatrí.

Či ich využijeme ekologicky a aj ekonomicky, je na každom z nás. Časť odpadu vieme všetci využiť formou kompostu v našich záhradách. Ďalším spôsobom ako znížiť hmotnosť odpadu v našich kontajneroch je triedenie, pretože za vytriedený odpad občania neplatia – platia za odpad netriedený, v čiernych nádobách, určených na zmesový odpad.

Niektorí vlastníci rekreačných nehnuteľností oponujú tým, že svoj odpad si berú so sebou. Keby toto tvrdenie platilo pre

každého, kto neprejavil záujem o smetný kontajner, nemali by sme v lese miesta, na ktorých sú vysypané odpadky či nepotrebný materiál. Navyše, z hľadiska hygieny a komfortu cestovania je to nepraktický spôsob zbavovania sa odpadu, pretože odpad cestou domov nielen že zaberá miesto v aute, ale aj zapácha, prípadne vyteká. Tak či tak skončí tento odpad v inej nádobe,

v mieste ich trvalého bydliska, avšak niekedy oveľa horšie, ešte v lese na Hnilčíku, čo už je ale hrubé porušenie zákonov platiacich na celom území našej krajiny. Navyše, keby si bral odpad so sebou domov každý chatár či chalupár, tak by sme veľkotonážne kontajnery nemali tak naplnené, ako zvyknú byť. Jeden takýto kontajner je umiestnený priamo pred obecným úradom a vždy je naplnený veľmi rýchlo. Na vývoz tohto odpadu z veľkotonážnych kontajnerov sa skladajú všetci ostatní, ktorí platia príslušný poplatok každoročne.

Len pre informáciu: Občania Hnilčíka platia za zmesový komunálny odpad ročne 20 € za každého občana, napríklad 5-členná domácnosť ročne zaplatí 100 €. Oproti tomu, poplatok za zmesový komunálny odpad pre chatárov je 20 € ročne za celú chatu. Ide tak o neporovnateľne nižšiu sumu, než platia občania obce.

Žiaľ, za všetko sa dnes platí. Aj služby za vývoz odpadu súvisia s poplatkami. Nikto z nás nechce, aby pri prechádzkach lesom videl vyhodený, nahromadený odpad v pingách po ťažbe v baniach. Možno sa tieto riadky nebudú čítať každému dobre a nie každý s nimi súhlasí. Ale v jednom sa určite všetci zhodneme. V prostredí Hnilčíka máme jedinečný klenot, flóru a faunu, ktorá nás obklopuje. Každý z nás chce mať životné prostredie bez špiny a odpadkov.

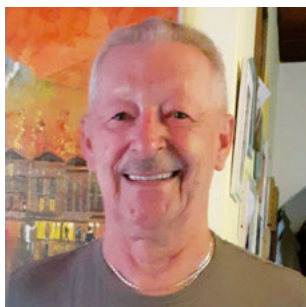
Je povinnosťou nás všetkých a všetci nesieme zodpovednosť za to, aby sme životné prostredie mali čisté a zachovali ho v dobrej kondícii pre budúce generácie, ktoré prídu po nás.

L. Šajdákova

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Životné jubileá

*Nech slza bolesti Vám tvár nikdy nezmáča,
žiaľ a smútok nech sa Vám chrptom otáča.
Nech len zdravie, šťastie, láska a dobrota,
sú náplňou ďalších rokov Vášho života*

Vladimír Šulgan
75 rokov

Magdaléna Hodáková

70 rokov

Anna Wagnerová

85 rokov

Manželstvo uzavreli

*Jeden pre druhého nech ste vždy oporou, nech Vaše
prstienky nie sú len ozdobou, v živote nech stretne
Vás len šťastie a láska a čelá nech nezbrázdi Vám
žiadna vráska.*

Dňa 22. 6. 2024 si svoje áno povedali **Janka Kiššáková**
a **Jakub Kačír**, v Chráme sv. Archanjela Michala (Závadka)

Opustili nás

*Nikdy nestratíme niekoho,
koho máme vo svojom srdci.
Možno stratíme jeho hlas,
jeho prítomnosť...
Ale to, čo sme sa od neho naučili,
to, čo nám po sebe zanechal,
to nestratíme nikdy.*

† Peter Dimitrov
† Mária Šoltéssová
† Regína Bartová

Pripravila Livia Ondrejčíková

*Banská klopáčka je zariadenie, ktoré so svojim nádherným
okolím, oázou pokoja, žblnkotom potôčika, duchom
histórie ponúka priestor pre rodinné oslavy,
firemné večierky, svadby, ale i smútočné posedenia.*

Kontakt: 0911 53 08 25, 0948 02 22 77
www.banskaklopacka.sk

Pohostinstvo MRÁŽIK
vám ponúka obedové menu
a ubytovanie.
Tešíme sa na vašu návštevu!

DENNÉ MENU 5,50 €
vrátane polievky, balného a dovozu k Vám

0948 250 655 ☎ 0908 687 262
DONAŠKA ZDARMA!

Spíšská Nová Ves, Ferčkovce, Novoveská Huta a Hnilčík

MOTOREST POD KRÍŽOM

Ponúkame svadby, rodinné oslavy,
smútočné hostiny a rôzne iné podujatia,
ubytovanie v apartmáne pre 5 osôb.
Denné menu 5,30 €, dôchodcovia Hnilčíka 4,70 €

www.podkrizom.sk | 0907 63 68 61

